

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Prishtinë, më 13 gusht 2015
Nr. ref.: RK 824/15

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin nr. KI187/14

Parashtrues

Met Gashi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjyimit të Gjykatës Supreme, Pml.
nr. 192/2014, të 20 tetorit 2014**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare, dhe
Bekim Sejdiu, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga z. Met Gashi (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës) nga Prizreni, i përfaqësuar nga z. Rexhep Kabashi, avokat nga Prizreni.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Pml. nr. 192/2014, i 20 tetorit 2014.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohen të jenë shkelur neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta) dhe neni 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat dhe Liritë Themelore të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ), sepse gjykatat e rregullta i kufizuan atij të drejtat për të paraqitur prova, dhe për të dëgjuar dëshmitarët.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 56 (b) të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 31 dhjetor 2014, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 13 janar 2015, Kryetari i Gjykatës me Vendimin GJR. KI187/14, caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović, gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetari i Gjykatës, me Vendimin KSH. KI187/14, caktoi Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 20 janar 2015, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 25 qershor 2015, parashtruesi i kërkesës dorëzoi dokumente shtesë.
9. Më 2 korrik 2015, Kolegji shqyrtues e mbështeti raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.
10. Më 3 gusht 2015, Aktvendimi për papranueshmëri iu shpërnda gjyqtarëve të Gjykatës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 18 mars 2014, Gjykata Themelore në Prizren - Departamenti i Përgjithshëm (Aktgjykimi P. nr. 430/12) e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për kryerjen e veprës penale sipas Kodit Penal të Republikës së Kosovës dhe e dënoi atë me burgim. Në procesverbalin e shqyrtimit kryesor, është vërejtur se parashtruesi i

kërkesës propozoi të dëgjohen dy dëshmitarë me qëllim që të konfirmohet marrëdhënia në mes të parashtruesit të kërkesës dhe palës së dëmtuar, se pse ata ishin takuar dhe çfarë ishte konkluduar në atë takim. Gjykata e shkallës së parë e refuzoi propozimin e parashtruesit për shkak se dëshmitarët e propozuar nuk ishin të pranishëm gjatë takimit dhe ata nuk mund të dinë objektivisht rrethanat në të cilat parashtruesi i kërkesës veprroi në raport me palën e dëmtuar.

12. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore për shkak të shkeljes thelbësore të dispozitave të procedurës penale, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, shkeljes së ligjit penal dhe dënimit të shqiptuar.
13. Më 22 korrik 2014, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PAI. nr. 709/2014) refuzoi ankesën, si të pabazuar, dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit vlerësoi se Aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë nuk përmban shkeljet e pretenduara dhe se Aktgjykimi është i qartë dhe përmban arsyet lidhur me faktet vendimtare, të cilat e karakterizojnë veprën penale.
14. Parashtruesi parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore dhe të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, për shkak të shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës penale dhe shkeljes së Ligjit penal. Parashtruesi për herë të parë pohoi se gjykata e shkallës së parë kishte refuzuar të dëgjojë dy dëshmitarë të propozuar nga parashtruesi i kërkesës, dhe propozimin e parashtruesit për nxjerrjen e mesazheve të komunikimit në mes tij dhe të palës së dëmtuar.
15. Më 20 tetor 2014, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Pml. nr. 192/2014) refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë, të parashtruar nga parashtruesi i kërkesës. Gjykata Supreme konstatoi se nga procesverbali i shqyrtimit kryesor është vërejtur se gjykata e shkallës së parë kishte dhënë arsye të bazuara mirë për refuzimin e propozimit të parashtruesit për t'u dëgjuar dy dëshmitarë dhe për nxjerrjen e mesazheve të komunikimit. *"[...] për faktin se sipas shkresave të çështjes vërtetohet se dëshmitari [...], ka qenë personi i cili e ka njoftuar të dënuarit dhe të dëmtuarin, dhe se në zyrën e tij është biseduar lidhur me zhvillimin e blegtorisë, plasimin e mishit në fabrikë, dhe me projektin zhvillimor që e ka pasur i dënuari dhe se ka pasë projekte të tilla, por ato projekte nuk i ka pa personalisht. Po ashtu, nga deklaratat e dëshmitarit [...], është vërtetuar fakti se që qëllimi i takimit të dënuarit me të dëmtuarin ka qenë gjoja programi nga Bashkësia Evropiane për zhvillimin e bujqësisë-blegtorisë, dhe se pas këtij takimi të cilin takim e vërteton edhe dëshmitari [...], ka ardhë deri tek marrëveshja që i dënuari dhe dëshmitari [...] do të sigurojnë blegtoret të cilët do t'i rrisin kafshët për të bërë përpunimin e mishit në fabrike në tokat e Erenikut që do t'i ndërtoje Bashkësia Ndërkombëtare e nëpërmjet të dënuarit. Po ashtu, nga fletëpagesat të cilat gjenden në shkresat e lendes vërtetohet se janë kryer transaksionet bankare nga data 12.3.2007 e deri në fund të muajit dhjetor 2008, nëpërmjet të cilave janë transferuar shumat prej 35.000 €, 75.000 €, e gjithësejt 162.000 € nga i dëmtuari në emër të dënuarit, shuma të cilat asnjëherë nuk janë kthyer. Poashtu nga shkresat e çështjes vërtetohet se pas që deri tek projektet e përfolura nuk ka pas asnjë shenjë të realizimit, i dëmtuari ka lidhur me të*

dënuarin marrëveshje për kthimin e "borxhit". Nga të gjitha këto fakte të vërtetuara nga gjykata e shkallës së parë dhe dyte, rrjedhe se pretendimet nga kërkesa e të dënuarit dhe mbrojtësit të tij janë të pabazuara".

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

16. Parashtruesi i kërkesës pretendon se janë shkelur neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] i Kushtetutës dhe neni 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ, sepse:
 - a. gjykata e shkallës së parë kishte refuzuar propozimin e parashtruesit për dëgjimin e dy dëshmitarëve dhe për nxjerrjen e mesazheve komunikuese;
 - b. gjykata e shkallës së parë kishte kufizuar të drejtën e parashtruesit të kërkesës të marrë në pyetje dëshmitarët.

Pranueshmëria e kërkesës

17. Gjykata vëren se, në mënyrë që të jetë në gjendje të gjykojë kërkesën e parashtruesit, së pari duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
18. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili përcakton:

"Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj".

19. Përveç kësaj, rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) të Rregullores së punës, parashohin:

"Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie, ose

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

(c) Gjykata gjen që parashtruesi nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë; ose

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij".

20. Gjykata vëren se në rastin konkret parashtruesi i kërkesës ankohet se gjykatat e rregullta kishin hedhur poshtë propozimet e tij për të dëgjuar dy dëshmitarë, për të lexuar mesazhet e komunikimit në mes të parashtruesit të kërkesës dhe palës së dëmtuar, dhe se gjykata e shkallës së parë e kishte kufizuar të drejtën e tij për të marrë në pyetje dëshmitarët.
21. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se si rregull i përgjithshëm, i takon gjykatave të rregullta që të vlerësojnë provat para tyre, si dhe rëndësinë e dëshmimeve të cilat i akuzuari kërkon të sjellë (Shih rastin *Laska dhe Lika kundër Shqipërisë*, kërkesat nr. 12315/04 dhe 17605/04, Aktgjykimi i 20 prillit 2010). Sa i përket thirrjes dhe pyetjes së dëshmitarëve, kjo nuk i jep një personi të akuzuar të drejtë të pakufizuar të kërkojë paraqitjen e dëshmitarëve në gjykatë dhe i akuzuari duhet të sigurojë arsyet për thirrjen dhe pyetjen e dëshmitarëve. Gjykatat e rregullta janë të lira të refuzojnë që të ftojnë dëshmitarët e propozuar nga mbrojtja, me arsyetimin se gjykata konsideron se nuk ka gjasa që dëshmitë e tyre do të ndihmojnë në përcaktimin e së vërtetës (Shih rastin *Huseyn dhe të tjerët kundër Azerbajjan*, Kërkesa nr. 35485/05, 45553/05, 35680/05 dhe 36085/05, Aktgjykim i 26 korrikut 2011).
22. Gjykata rithekson që nuk vepron si gjykatë e shkallës së katërt, në lidhje me vendimet që merren nga gjykatat e rregullta. Është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. Detyra e Gjykatës Kushtetuese është që të shqyrtojë nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, duke përfshirë mënyrën se si janë marrë provat, kanë qenë të drejta (Shih rastin *Khan kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Kërkesa Nr. 35394/97, Aktgjykim i 12 majit 2000).
23. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se parashtruesi parashtrroi kërkesë në Gjykatën Themelore për t'i dëgjuar dy dëshmitarë dhe për t'i nxjerrë mesazhet e komunikimit. Kjo ishte refuzuar nga Gjykata Themelore për arsyet e lartpërmendura.
24. Parashtruesi i kërkesës ngriti për herë të parë para Gjykatës Supreme, dhe jo para Gjykatës së Apelit, pretendimin se gjykata e shkallës së parë kishte refuzuar të dëgjojë dy dëshmitarë të propozuar nga parashtruesi i kërkesës dhe propozimin e tij për të nxjerrë mesazhet e shkëmbyera në mes të parashtruesit dhe palës së dëmtuar. Gjykata Supreme në Aktgjykimin e saj kishte dhënë arsyet ndaj pretendimeve të parashtruesit duke deklaruar se gjykata e shkallës së parë kishte arsyetuar refuzimin e propozimit të parashtruesit të kërkesës.
25. Për më tepër, Gjykata Supreme vëren se parashtruesi i kërkesës kishte pasur mundësi të shumta që ta mbrojtë veten gjatë procedurave të mbajtura në gjykatat e rregullta.
26. Në rastin konkret, Gjykata nuk gjen se procedurat përkatëse në Gjykatën Supreme kanë qenë në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrare. Përveç kësaj, Gjykata gjen se parashtruesi nuk ka dëshmuar në mënyrë të qartë se si ndonjëri nga dëshmitarët, të cilët Gjykata Themelore kishte refuzuar t'i dëgjojë, mund të kishte ndihmuar mbrojtjen e tij lidhur me akuzat e ngritura kundër tij. Është detyrë e parashtruesit të kërkesës t'ia bashkëngjitë dokumentet e nevojshme

kërkesës së tij, dhe nuk është detyrë e Gjykatës ta ndërtojë rastin, apo të kërkojë dokumente *ex officio*, të cilat eventualisht do të ishin në dobi të tij.

27. Gjykata konkludon se kërkesa e parashtruesit është qartazi e pabazuar në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe me rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

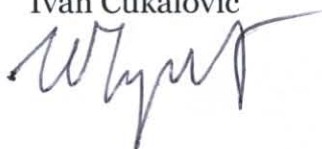
Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d), 36 (2) (d) dhe 56 (b) të Rregullores së punës, më 13 gusht 2015, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

